

คำนิยาม

การบันทึกข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ทรัพยากรสุขภาพบนอินเทอร์เน็ต (Gis health)

.....

ก. ด้านบุคลากรสาธารณสุข ภาครัฐ-ภาคเอกชน

ภาครัฐ :

๑.ข้าราชการ หมายถึง

- ๑.๑ ข้าราชการประจำ ที่อยู่ปฏิบัติงานจริง
- ๑.๒ รวมผู้มาช่วยราชการ
- ๑.๓ ไม่รวม ผู้ไปช่วยราชการที่อื่น
- ๑.๔ ไม่รวม ผู้ที่ลาศึกษาต่อ
- ๑.๕ ไม่รวม พยาบาลวิชาชีพที่ลาศึกษาต่อเฉพาะด้าน (เช่น ด้านวิสัญญี เคมีบำบัด

หัวใจ เวชปฏิบัติ ฯลฯ)

๑.๖ พยาบาลวิชาชีพ (รวมตำแหน่งวิทยากร)

๑.๗ ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทย หมายถึง ผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรด้านการแพทย์แผนไทย (อายุรเวท) และปฏิบัติงานด้านดังกล่าว โดยนับแยกจากตำแหน่งอื่น

๒. พนักงานราชการ หมายถึง

- ๒.๑ พนักงานราชการ ที่อยู่ปฏิบัติงานจริง
- ๒.๒ ไม่สามารถย้ายไป หรือมาช่วยราชการ และลาศึกษาต่อได้

๓. ลูกจ้าง หมายถึง

- ๓.๑ ลูกจ้างชั่วคราวที่หน่วยงานจ้าง
- ๓.๒ ไม่รวม ตำแหน่งแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร

๔. จ้างเหมา (Full Time) หมายถึง

- ๔.๑ หน่วยงานจ้างบุคลากรภายนอกมาปฏิบัติงาน เต็มเวลา
- ๔.๒ รวม ตำแหน่งแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร ฯลฯ

๕. จ้างเหมา (Part Time) หมายถึง

- ๕.๑ หน่วยงานจ้างบุคลากรภายนอกมาปฏิบัติงาน บางเวลา
- ๕.๒ รวม ตำแหน่งแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร ฯลฯ

๖. กำลังศึกษาต่อเฉพาะทาง หมายถึง

๗.๑ บันทึกได้เฉพาะโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ที่เป็นพี่กอบรม

เฉพาะตำแหน่งแพทย์ ทันตแพทย์ นายสัตวแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ นักเทคนิคการแพทย์

๗.๒ เป็นผู้ที่กำลังศึกษาเฉพาะทางอยู่ในโรงพยาบาลนั้นๆ

๗. แพทย์ฝึกหัด (Intern) หมายถึง

๘.๑ แพทย์ที่จบปีแรก และหมุนเวียนทำงานที่โรงพยาบาลต่าง ๆ

๘.๒ ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เป็นผู้บันทึกข้อมูล โดยนับแพทย์ฝึกหัด

ที่มีอยู่ ณ ขณะนั้น

ภาคเอกชน :

๑. Full Time หมายถึง

บุคลากรด้านสาธารณสุข ที่หน่วยงานจ้างปฏิบัติงาน เต็มเวลา ตามที่หน่วยงานกำหนด

๒. Part Time หมายถึง

บุคลากรด้านสาธารณสุข ที่หน่วยงานจ้างปฏิบัติงาน บางเวลา ตามที่หน่วยงานกำหนด

ข. แพทย์ที่จบการศึกษาต่อเฉพาะทาง ภาครัฐ – ภาคเอกชน หมายถึง

รวมแพทย์ศาสตร์บัณฑิต ที่จบการศึกษาต่อเฉพาะทางในสาขาที่ปฏิบัติงานจริง

ค. ครุภัณฑ์การแพทย์ ภาครัฐ – ภาคเอกชน หมายถึง

การนับครุภัณฑ์การแพทย์เฉพาะจำนวนที่ใช้ปฏิบัติงานได้จริง ๗ ชนิด ได้แก่

๑. เครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT SCAN) หมายถึง

เครื่องเอกซเรย์ที่ใช้ในการวินิจฉัยโรคชนิดหนึ่ง โดยภาพทางรังสีที่ได้เกิดจากการฉายรังสีเอกซเรย์
ลำแคบๆ ผ่านทางร่างกายมนุษย์ แล้วใช้ระบบคอมพิวเตอร์ประมวลผลสร้างภาพทางรังสีออกมา

๒. เครื่องตรวจอวัยวะด้วยสนามแม่เหล็กไฟฟ้า (MRI) หมายถึง

เครื่องถ่ายภาพทางการแพทย์ โดยใช้สนามแม่เหล็กและสัญญาณความถี่วิทยุเพื่อถ่ายภาพโครงสร้างของร่างกาย รอยโรค และการทำงานของระบบภายในร่างกายมนุษย์ โดยสามารถถ่ายภาพได้ 3 ระนาบ
และเลือกถ่ายได้หลายรูปแบบตามคุณลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันของเนื้อเยื่อ ซึ่งระบบการถ่ายภาพแบบอื่นๆ
ไม่สามารถทำได้

๓. เครื่องสลายนิ่ว EXTRACORPOREAL SHOCK WAVE LITHOTRIPSY (ESWL) หมายถึง

เครื่องมือชนิดพิเศษที่มีการนำคลื่นเสียงความถี่สูง ส่งผ่านในช่วงระยะสั้นๆ มีผลให้เกิดการ
รบกวนในตัวกลางอย่างรุนแรง ทำให้โมเลกุลของตัวกลางสั่นสะเทือนไปในแนวเดียวกับการเคลื่อนที่ของคลื่น
คลื่นในลักษณะนี้มีผลต่อมวลสารในรูปของการได้เปรียบเชิงกลโดยตรง ยังผลให้ก้อนนิ่วแตกกระจายแล้วถูก
ขับออกจากร่างกายได้โดยระบบทางเดินปัสสาวะ

๔. เครื่องแกมมาไนฟ์ (Gamma Knife) หมายถึง

เครื่องมือผ่าตัดด้วยรังสีศัลยกรรม ใช้รักษาได้หลายโรค เช่นรักษาเนื้องอกในสมอง ผ่าตัดเส้นเลือด
ในสมอง การยิงรักษาเส้นเลือดในสมองที่ผิดปกติ เช่น เส้นขดในสมอง โรคลมชัก หรือเป็นโรคปวดหน้าจาก
เส้นสมองคู่ที่ห้า เป็นต้น

๕. เครื่องอัลตราซาวด์ (Ultrasound) หมายถึง

เครื่องมือที่ใช้ในการวินิจฉัยโดยใช้คลื่นเสียงความถี่สูง ซึ่งเมื่อใช้อุปกรณ์ที่สามารถส่งคลื่นเสียงความ
ถี่สูง และส่งคลื่นเสียงที่สะท้อนในตัวกลางแล้วเกิดเป็นภาพปรากฏบนจอเครื่องรับภาพ

๖. เครื่องล้างไต (Hemodialysis: HD) หมายถึง

เครื่องล้างไต หรือเครื่องไตเทียม ที่มีตัวกรอง (Dialyzer) ซึ่งทำหน้าที่แลกเปลี่ยนน้ำ และสารต่างๆ
ที่ละลายอยู่ในเลือดที่ออกมาจากเส้นเลือดของผู้ป่วยกับน้ำยาที่ใช้ในการฟอกเลือด (Dialysate Fluid)

โดยทั้งส่วนเลือดและน้ำยาที่ใช้ในการฟอกเลือดจะแยกออกจากกันด้วยSemi-permeable Membrane ที่อยู่ในตัวกรอง

๗. รถพยาบาล ประกอบด้วย ๒ กรณี

๗.๑ รถพยาบาลที่มีอุปกรณ์สำคัญ (Ambulance) หมายถึง

เตียงผู้ป่วยแบบมีล้อเข็นปรับได้ รถพยาบาลที่มีอุปกรณ์เช่น ชุดโคมไฟฉุกเฉิน เครื่องดับเพลิงมีที่ล้อยึดล้อและมีรางรองรับเตียงขึ้นลง มีแท่งค้ออกซิเจนขนาดเล็กและมีที่เก็บท่อออกซิเจนพร้อมทั้งอุปกรณ์ช่วยชีวิตต่าง ๆ เช่น กล้องอุปกรณ์ช่วยชีวิตฉุกเฉิน ชุดเครื่องมือกล่องเสียง เครื่องดูดเสมหะชนิดเคลื่อนที่ เครื่องวัดความดันโลหิต และวัสดุการแพทย์ที่จำเป็นเป็นอย่างน้อย ซึ่งอุปกรณ์บางอย่างต้องยึดติดกับตัวรถอย่างมั่นคงไม่หลุดง่าย

๗.๒ รถส่งต่อผู้ป่วยที่มีอุปกรณ์ไม่ครบ หมายถึง

รถยนต์ที่มีอุปกรณ์สำคัญไม่ครบเหมือนรถพยาบาล(Ambulance) แต่สามารถนำผู้ป่วยส่งต่อโรงพยาบาลอื่นได้

ง. เตียง และสถานที่ให้บริการ

๑. เตียงผู้ป่วยใน หมายถึง

เตียงที่รับผู้ป่วยในไว้รักษาเป็นประจำ ทั้งที่เป็นเตียงสามัญ และเตียงพิเศษ ทั้งนี้ไม่รวม เตียงเสริม เตียงแทรก เตียงรอกสอด เตียงคลอด เตียงทารกแรกคลอดที่มีอาการปกติ เตียงตรวจโรค เตียงตรวจภายใน เตียงผ่าตัด เตียงเฝ้าสังเกตอาการ และเตียงในหอผู้ป่วยหนัก

๒. เตียงในหอผู้ป่วยหนัก (I.C.U. Bed) หมายถึง

เตียงที่รับผู้ป่วยหนักและอยู่ในระยะวิกฤติ ที่ต้องใช้เครื่องมือและการดูแลพิเศษ โดยหวังว่าจะช่วยให้รอดชีวิต

๓. เตียงในห้องพิเศษรวม หมายถึง

จำนวนเตียงที่รับผู้ป่วยในไว้รักษาตั้งแต่ ๒ เตียงขึ้นไป ในห้องที่จัดเตรียมไว้แยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก พร้อมอุปกรณ์ด้านการรักษาพยาบาลครบครัน และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้อง (ให้นับหน่วยเป็นจำนวนเตียงทั้งหมดที่อยู่ในห้องพิเศษรวมนั้น)

๔. ห้องพิเศษเดี่ยว หมายถึง

ห้องพิเศษที่มีเตียงรับผู้ป่วยในไว้รักษาจำนวน ๑ เตียง ในห้องที่จัดเตรียมไว้แยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก พร้อมอุปกรณ์ด้านการรักษาพยาบาลครบครัน และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้อง สำหรับบริการผู้ป่วยที่ต้องการความเป็นส่วนตัว และได้ใกล้ชิดกับญาติเพื่อเป็นกำลังใจให้แก่นัก

๕. ห้องผ่าตัดใหญ่ หมายถึง

ห้องผ่าตัดที่มีการผ่าตัดที่ต้องใช้ยาสลบ หรือฉีดยาเข้าไขสันหลัง (Spinal block) หรือนอกไขสันหลัง (Epidural block)

จ. การให้บริการด้านสาธารณสุข ทั้งภาครัฐ - ภาคเอกชน

๑. ผู้ป่วยนอกใหม่ (คน) หมายถึง

จำนวนผู้ป่วยนอกที่ได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลแห่งนั้นเป็นครั้งแรก ในช่วงเวลาที่กำหนด (ปีงบประมาณ คือ ๑ ตุลาคม – ๓๐ กันยายน ของปี)

๒. ผู้ป่วยนอกทั้งหมด (ครั้ง) หมายถึง

จำนวนผู้ป่วยนอกทุกครั้งที่มาใช้บริการ(ปีงบประมาณ คือ ๑ ตุลาคม-๓๐ กันยายน ของปี)

๓. ผู้รับบริการอื่นๆ หมายถึง

ผู้ที่มาใช้บริการด้านสุขภาพนอกเหนือจากการมารับการตรวจรักษา เช่น ฉีดวัคซีน คุมกำเนิด วางแผนครอบครัว ตรวจสุขภาพทั่วไปประจำปี รับใบรับรองแพทย์ ฝากครรภ์ เป็นต้น (ปีงบประมาณ คือ ๑ ตุลาคม – ๓๐ กันยายน ของปี)

๔. ผู้ป่วยใน (ราย) หมายถึง

จำนวนครั้งทุกครั้ง que ผู้ป่วยขึ้นทะเบียนรับไว้รักษาเป็นการภายใน (ปีงบประมาณ คือ ๑ ตุลาคม – ๓๐ กันยายน ของปี)

๕. วันอยู่โรงพยาบาล (Patient Day) ของผู้ป่วยในทั้งหมด หมายถึง

จำนวนวันนอนรวมของผู้ป่วยใน ในแต่ละวันรวมกันในช่วงเวลาที่กำหนด (ไม่รวมเด็กเกิดใหม่ที่มีสุขภาพแข็งแรง) การนับวันให้นับวันที่รับไว้ ไม่นับวันจำหน่าย กรณีที่รับไว้และจำหน่ายในวันเดียวกันให้นับเป็น ๑ วัน โดยใช้เวลา ๐๐.๐๐ น. แบ่งวัน (ปีงบประมาณ คือ ๑ ตุลาคม – ๓๐ กันยายน ของปี)